

Kohtuasi C-646/23 [Lita]ⁱ**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

27. oktoober 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne kohus, Poola)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

25. oktoober 2023

Kriminaalmenetlus järgmise isiku suhtes:

P.B.

Põhikohtuasja ese liikmesriigi kohtus

Kriminaalmenetlus teise astme kohtus reames P.B. suhtes, kes mõisteti esimese astme kohtus süüdi karistusseadustiku artikli 278 lõikes 1 sätestatud kuriteo toimepanemises.

Põhikohtuasja ese ja õiguslik alus

Küsimus, kas liidu õigusega on ELL artikli 19 lõike 1 teise lõigu ja põhiõiguste harta artikli 47 kontekstis koostoimes direktiiviga (EL) 2016/343 kooskõlas liikmesriigi õigusnorm, mis näeb ette selle direktiivi kohaselt kohtuasjas kaebust lahendava kohtuniku seaduse alusel pensionile jäämise.

Eelotsuse küsimused

1. Kas Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „**ELL**“) artikli 19 lõike 1 teist lõiku ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „**harta**“) artiklit 47 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiviga (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse

ⁱ Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetluspoole tegelikule nimele.

presumptiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikult arutelul (edaspidi „**direktiiv**“), tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu 28. juuli 2023. aasta tsiviilseadustiku ja teatavate muude seaduste muutmise seaduse (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw) artikkel 13, samuti artikkel 10, mis näeb ette selle direktiivi kohaselt kaebust lahendava kohtuniku seaduse alusel pensionile jäämise olukorras, kus (I) kõnealune õigusnorm on koostatud nii, et puudutab ainult ühte kõigist tegevkohtunikest, (II) kõnealune õigusnorm ei hõlma analoogilises olukorras olevaid prokuröre, kuigi senise õigusliku seisuga kohaselt käsitleti prokuröre ja kohtunikke, kes olid kaebust menetleva kohtunikuga analoogilises olukorras, ühtemoodi, (III) seadus, milles see õigusnorm sisaldub, ei puuduta mitte kohtute korraldust, vaid hoopis muud valdkonda, seaduse põhjendus ei selgita aga mingil viisil selle õigusnormi kehtestamise põhjust, ei viita ühelegi olulisele avalikule huvile, mida selle õigusnormi kehtestamine peaks teenima, ega esita põhjust, kuidas selle kehtestamine on proportsionaalne nende eesmärkidega, (IV) ei see õigusnorm ega ükski teine liikmesriigi õigusakt ei näe ette võimalust, et kohus või muu apellatsiooniasutus saaks arutada selle õigusnormiga hõlmatud kohtuniku kaebust või muud õiguskaitsevahendit, et kontrollida sellise pensionile jäämise põhjendatust või kõnealuse õigusnormi vastavust kõrgema taseme riigisisestele õigusnormidele või liidu õigusele või rahvusvahelisele õigusele?

2. Kas esimesele küsimuse vastamise puhul on oluline asjaolu, et kohtunik, keda seal viidatud liikmesriigi õigusnorm puudutab, on varem olnud oma kohtute ja kohtunike sõltumatuse kaitsmisele keskendunud tegevuse tõttu täidesaatva võimu repressioonide all ja täidesaatev võim on üritanud sundida teda pensionile jääma varem kehtinud õigusnormide alusel, viidatud liikmesriigi õigusakt aga võeti vastu just nende katsete luhtumise tõttu? Kas selle vastuse jaoks on oluline asjaolu, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei teeni kõnealune õigusnorm ühtegi olulist avalikku huvi, vaid on repressiivse olemusega?
3. Kas ELTL artikli 19 lõike 1 teist lõiku, harta artiklit 47, ELL artiklit 2 ja artikli 4 lõiget 3 ning liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb Euroopa Kohtu 13. märtsi 2007. aasta otsuse Unibet, C-432/05, kontekstis tõlgendada nii, et kohus, mille koosseisu kuulub esimeses ja teises küsimuses viidatud kohtunik, on volitatud peatama omal algatusel esimeses küsimuses nimetatud liikmesriigi õigusnormi kohaldamise, mis näeb ette selle kohtuniku pensionile jäämise, ja kohtunik võib edasi õigust mõista selles ja teistes kohtuasjades kuni vastuse saamiseni Euroopa Kohtult, kui kõnealune kohus peab seda vajalikuks

selleks, et tagada pooleli oleva kohtuasja lahendamine kooskõlas liidu õigusega?

4. Kas kolmandas küsimuses viidatud õigusnorme ja põhimõtteid tuleb tõlgendada nii, et kui Euroopa Kohus, võttes arvesse teises küsimuses nimetatud asjaolusid, vastab esimesele küsimusele jaatavalt, ei ole võimalik kohaldada selles küsimuses viidatud liikmesriigi õigusnormi, mis näeb ette kohtuniku pensionile jäämise, ja kohtunik ei jää pensionile, kui selleks ei ole muud õiguslikku alust?

Viidatud liidu õigusnormid

ELL artikli 19 lõike 1 teine lõik.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikult arutelul (ELT 2016, L 65, lk 1).

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

28. juuli 2018. aasta tsiviilseadustiku ja teatavate muude seaduste muutmise seaduse (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw) (*Dz. U.* 2023, jrk nr 1615) artiklid 10 ja 13.

- Artikli 10 kohaselt „11. märtsi 2022. aasta seaduses, mis käsitleb kodumaa kaitsset (Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny) (*Dz. U.*, jrk nr 2305 ja 2023, jrk nr 347 ja 641), artiklis 233 on sätestatud, et „kui tegevväelasest sõjaväeasjade prokurör vabastatakse tegevteenistusest, jääb ta prokuröri ametikohale prokuratuuri kõnealusel organisatsiooniüksuses, olenemata prokuröri ametikohtade arvust selles üksuses.““.
 - Artikli 13 kohaselt „tegevteenistusest vabastatud sõjaväekohtu kohtunik, kes jääb kohtuniku ametikohale käesoleva seaduse jõustumise kuupäeval, läheb sellel kuupäeval pensionile. [...]“.
- Muutmise seaduse artikli 14 kohaselt jõustuvad mõlemad õigusnormid 15. novembril 2023.

Poola Vabariigi põhiseaduse (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej) artikli 175 lõige 1, artikli 176 lõige 2, artiklid 179 ja 180.

21. augusti 1996. aasta sõjaväekohtute korralduse seaduse (Ustawa z 21 sierpnia 1996 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych) artikli 22 lõige 1, artikli 23 lõige 1, artikli 35 lõige 1, artikli 70 lõiked 1 ja 2.

11. märtsi 2022. aasta seaduse, mis käsitleb kodumaa kaitset (Ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny), artikli 200 lõige 6, artikli 226 punkt 3, artikli 229 lõige 2, artikkel 233.

– Artikli 233 kohaselt, „kui tegevväelasest sõjaväekohtu kohtunik või sõjaväeasjade prokurör vabastatakse tegevteenistusest, jääb ta kohtuniku või prokuröri ametikohale prokuratuuri kõnealusel organisatsiooniüksuses, olenemata ametikohtade arvust selles üksuses. [...]“.

27. juuli 2001. aasta üldkohtute korralduse seaduse (Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych) artikli 70 lõiked 1 ja 2, artikli 71 lõiked 2 ja 3, artikli 73 lõiked 1 ja 3.

6. juuni 1997. aasta kriminaalmenetluse seadustiku (Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego) artikli 439 lõige 1.

24. augusti 2001. aasta väärteomenetluse seadustiku (Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia) artikli 104 lõige 1.

Asjaolude ja põhikohtuasja lühiülevaade

- 1 Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie (garnisoni sõjaväekohus Varssavis) tegi otsuse, milles mõistis reamees P.B. süüdi karistusseadustiku artikli 278 lõikes 1 sätestatud kuriteo toimepanemises. Reamees P.B. kaebas selle otsuse edasi, väites, et kohtuotsuse avalikustamine karistusmeetmena on ebaõiglane, ja nõudis kohtuotsuse tühistamist selles osas. Istungil Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne sõjaväekohus) taotles reamees P.B. kohtuotsuse tühistamist ja menetluse tingimuslikku lõpetamist.
- 2 Apellatsioonkaebust määrati üheisikulises koosseisus läbi vaatama kohtunik, kes peaks 28. juuli 2023. aasta tsiviilseadustiku ja teatavate muude seaduste muutmise seaduse (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw) artikli 13 kohaselt jääma pensionile 15. novembril 2023 ilma edasikaebamisõiguse ja rakendussäteteta. Kõnealused artiklid 10 ja 13 kiitis ainult ühe isiku suhtes heaks seimi enamus, senat ja senati komisjon olid eitaval seisukohal.
- 3 Kõnealune kohtunik määrati Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne sõjaväekohus) kohtunikuks 29. jaanuaril 2013. Juulis 2017 tunnistati kohtunik tervisliku seisundi tõttu tegevteenistusse sobimatuks, aga sobivaks kohtuniku ametit täitma. Sel põhjusel pöördus kohtunik toonase Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) poole palvega määrata ta üldkohtu kohtunikuks. Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) esitas Poola Vabariigi presidendile taotluse määrata (nimetada) kohtunik võrdväärsele ametikohale üldkohtus. Pärast nelja ja poolt aastat keeldus president oma 27. detsembri 2021. aasta otsusega sellest ametisse nimetamisest ja oma otsuse põhjendamisest. Detsembris 2019 esitas Minister Sprawiedliwości

(justiitsminister) praegusele Krajowa Rada Sądownictwale (riiklik kohtute nõukoda) taotluse saata kohtunik pensionile, millest Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) keeldus seetõttu, et kohtunik ei sobi küll tegevteenistusse, aga on võimeline pidama kohtuniku ametit. Pärast presidendi otsust, jaanuaris 2022, esitas Minister Obrony Narodowej (riigikaitseminister) uuele Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) sarnase taotluse. Sel korral keeldus uus Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) 12. juunil 2023 kohtuniku pensionile määramisest seetõttu, et 24. aprillil 2022 oli jõustunud seaduse, mis käsitleb kodumaa kaitset, artikkel 233. Selle õigusnormi kohaselt vabastati kohtunik Minister Obrony Narodowej (riigikaitseminister) soovitusel tegevteenistusest, aga jäeti kohtuniku ametikohale Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawies (Varssavi regionaalne sõjaväekohus). Märtsis 2023 naasis kohtunik õigusemõistmise juurde.

- 4 28. juulil 2023 kiitis seim heaks tsiviilseadustiku ja teatavate muude seaduste muutmise seaduse, mille kohaselt jäeti seaduse, mis käsitleb kodumaa kaitset (Ustawa o obronie Ojczyzny), artiklist 233 välja kohtunikke puudutav osa (alles jäi prokuröre puudutav osa) ning muutmisseadusega lisati artikkel 13, mis käsitleb tegevteenistusest vabastatud sõjaväekohtu kohtuniku pensionile jäämist.

Eelotsusetaotluse esitamise põhjuste lühikokkuvõte

- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kohtuna liidu õiguse tähenduses on hõlmatud liidu tõhusa õiguskaitse põhimõtte nõuetega, sest selle kohtu pädevusse kuuluvad liidu õiguse kohaldamise või tõlgendamisega seotud küsimused. Selle seaduse alusel moodustatud kohtu kontseptsiooniga seonduvad tagatised hõlmavad lisaks kohtu õigusliku olemasolu alustele ka nõudeid kohtukoosseisule ja üksikutele kohtunikele. Kohus peab olema sõltumatu ja erapooletu, mis omakorda peab olema tagatud asjakohaste tagatistega, mis hõlmavad eelkõige kohtuniku tegevteenistuse, tema pensionile jäämise ja ametist tagandamatus kaitset. Selles kontekstis viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus kohtupraktikale, mis tuleneb Euroopa Kohtu 27. veebruari 2018. aasta otsusest Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117; 11. juuli 2019. aasta otsusest komisjon vs. Poola (Poola kõrgeima kohtu sõltumatus), C-619/18, EU:C:2019:615; 5. novembri 2019. aasta otsusest komisjon vs. Poola (üldkohtute sõltumatus), C-192/18, EU:C:2019:924. Eelotsusetaotluse esitanud kohus tuletab samuti meelde, et põhikohtuasjas, mis puudutab kriminaalasja, on kohaldatav ka direktiiv 2016/343, millega tugevdatakse süütuse presumptsiooni teatavaid aspekte ja õigust viibida kriminaalmenetluses kohtulikult arutelul.
- 6 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu üheisikulisse koosseisu kuulub kohtunik, kes on vabastatud tegevteenistusest seetõttu, et ta tunnistati püsivalt sobimatuks sellist teenistust täitma, aga sobivaks täitma kohtunikuametit. Selle kohtuniku suhtes muudeti kõigepealt seadust nii, et see võimaldaks vabastada kohtuniku tegevteenistusest ilma pensionile jäämata, seejärel aga kehtestati seaduslik lahendus, mille alusel saadetakse ta pensionile just tegevteenistusest vabastamise

tõttu. Tehtud seadusemuudatused puudutavad praktikas ainult seda ühte eelotsusetaotluse esitanud kohtu kohtunikku (nn õigus *ad hominem*). Seetõttu on need muudatused Poola meedias tuntud kui „lex Raczkowski“.

- 7 Seoses ülaltooduga on eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlusi, kas selle seadusemuudatuse kontekstis vastab ta jätkuvalt „sõltumatu ja erapooletu, eelnevalt seaduse alusel moodustatud kohtu“ kriteeriumidele. Vastus esitatud küsimustele on objektiivselt vajalik seetõttu, et eelotsusetaotluse esitanud kohus peab otsustama, kas ta saab jätkata põhikohtuasja lahendamist senises koosseisus.
- 8 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb, kas esimeses küsimuses kirjeldatud asjaolud võivad mõjutada või mõjutavad tõhusa õiguskaitse nõuete realiseerimist, sh õigus sõltumatule ja erapooletule kohtumõistmisele seaduse alusel moodustatud kohtus, võttes arvesse, et kohtunike ametist tagandamatuse põhimõte mõjutab ilmselgelt kohtute ja kohtunike sõltumatuse põhimõtet. Eeltoodud põhimõtted ei kujuta endast kohtute ega kohtunike privileege, vaid kodanike õigust õiglasele kohtulikule arutamisele.
- 9 Käesoleva kohtuasja asjaoludel kiitis seadusandja kõigepealt heaks õigusnormi, mis jättis põhikohtuasja kohtukoosseisu moodustava kohtuniku kohtunikuametisse tema tegevteenistusest vabastamise korral, seejärel aga muutis ilma mingi olulise avaliku huvita selle seaduse artikli 233 sõnastust, kaotades selle kohtuniku jätkuva tegevteenistuse tagatise, säilitades selle tagatise aga samas olukorras olevate prokuröride jaoks. Samuti tehti selline oluline üht valdkonda puudutav muudatus teist valdkonda puudutavates õigusnormides, seda kuidagi põhjendamata, rikkudes seega jämedalt põhiseaduslike nõuetekohase õigusloome põhimõtteid. Tulemusena võeti vastu põhiseaduse artikli 180 lõikega 3 kasutusele uus meelevaldne seadusjärgne lahendus, mille kohaselt saadetakse kohtunik *ex lege* pensionile, kui kohtunik enam tegevteenistuses ei ole. Kohus, mida saab meelevaldselt muuta, piirata või pensionile saata, rikkudes liikmesriigi ja liidu tasandil kehtestatud reegleid, või muuta mistahes viisil, peab tekitama kahtlusi direktiivis 2016/343 määratletud ülesannete täitmise võimalikkuse kontekstis.
- 10 Seetõttu keskenduvad käesolevas asjas esitatud küsimused eelotsusetaotluse esitanud kohtu staatusele ning ohule, mis ähvardab sõltumatuse, erapooletuse, süütuse presumptsiooni ja õiglase kohtuliku arutamise õiguse tagamise põhimõtte realiseerimist. Kui juba manipuleeritakse õigusnormi sõnastusega nii, et muudetakse kohtuniku ametikoha täitmise reegleid ja lühendatakse ametikoha täitmise aega ehk *de facto* on kohtunik võimalik kohtunikuametist igal hetkel kõrvaldada, siis kahtlemata mõjutab see või võib mõjutada kohtuniku sõltumatust ja erapooletust ning sellega ka poolelioleva kriminaalasja kohtuliku arutamise õiglust ja süütuse presumptsiooni põhimõttest kinnipidamist.
- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib samuti, et puudub ka võimalus, et Trybunał Konstytucyjny (konstitutsioonikohus) saaks kontrollida kõnealuste õigusnormide seaduspärasust, sest Trybunał Konstytucyjny (konstitutsioonikohus) töötas kohtupraktika välja ajal, mil ta ei olnud enam tõhusat kohtulikku kaitset

tagav organ ning neid otsuseid tegevatesse kohtukoosseisudesse kuulus isikuid, kellel ei ole volitust õigust mõista.

- 12 Enne seaduse, mis käsitleb kodumaa kaitset (Ustawa o obronie Ojczyzny), artikli 233 jõustumist kehtinud õigusnormid nägid ette, et sõjaväekohtu kohtunikku ei saanud tegevteenistusest vabastada enne töösuhte lõppemist seaduse alusel või enne töökoha kaotamist või pensionile jäämist (sõjaväekohtute korralduse seaduse artikli 35 lõige 1). Kohtuniku võis saata pensionile, kui ta ei olnud võimeline tegevteenistuses osalema, kui ta ei esitanud üldkohtusse üleviimise taotlust (sõjaväekohtute korralduse seaduse artikli 35 lõige 4). Seetõttu ei saanud kohtunikku pensionile saata hoolimata sellest, et Poola Vabariigi president keeldus tema üleviimisest/nimetamisest üldkohtusse.
- 13 Seaduse, mis käsitleb kodumaa kaitset (Ustawa o obronie Ojczyzny), artiklis 233 sisalduvate lahenduste heakskiitmise asjaolud ei ole teada, aga kahtlemata tähendas nende kehtestamine lünkade täitmist õigusnormides, mis puudutasid tegevteenistuseks kõlbmatuse ja õigusemõistmiseks kõlbmatuse eristamist, mida on nimetatud Poola Vabariigi põhiseaduse artikli 180 lõikes 3.
- 14 Ajal, kui täidesaatev võim ehk Minister Sprawiedliwości (justiitsminister) sai teada, et seda õigusnormi hakkab kohaldama kõnealust kohtuasja lahendav kohtunik, hilines tema naasmine õigusemõistmise juurde kümme kuud. Kahtlemata oli see seotud püüdlusega kõrvaldada kohtunik kohtunikuametist seoses tema tegevusega eelmise Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) asepresidendina, eelkõige aastatel 2014–2018, tema väljajätlemistega võimalolijate poolt põhiseaduse rikkumistega seotud küsimustes, seoses kohtute ja kohtunike sõltumatu kaitsmisega, seoses sellega, et ta võimaldas ajakirjanikel tutvuda ühe valitsuse ministriga seotud juhtumi avalike toimikutega. Sel põhjusel koges kohtunik ahistamist nii avaliku võimu kui ka valitsusmeelse meedia poolt.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on kehtestatud pensionile saatmine suunatud selgelt ainult põhikohtuasja lahendavale kohtunikule, see kahjustab otseselt kohtunike ametist tagandamise põhimõtet ega teeni ühtegi avalikku huvi ehk on selgelt repressiivse olemusega. Kohtunike tagandamise põhimõtet tuleb nimelt mõista nii, et seadusandlik või täidesaatev võim ei saa oma meelevaldsete otsustega otsustada kohtuniku edasise õigusemõistmise võimaluse üle. Pensionile saatmine peab olema seotud võimetusega kohtunikuametist pidada ja need regulatsioonid peavad olema allutatud kohtulikule kontrollile.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et kui vastus esimesele ja teisele küsimusele on jaatav, tuleb astuda samme kohtu nõuetekohase toimimise tagamiseks, et täita direktiivi 2016/343. Kohtu hinnangul jätvavad vaidlustatud õigusnormid kohtuniku kõiki reegleid rikkudes ilma tegevteenistuses oleva kohtuniku staatusest ja õigusest kohtusse pöörduda. Ülaltoodu tõttu ei saa nende sätete alusel välja anda mingeid rakendusakte, mis määravad kohtuniku pensionile. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab Simmenthali reegli kohaselt, et on kohustatud jätma kohaldamata liidu õigusega vastuolus olevad liikmesriigi

õigusnormid. Kohtupraktika kontekstis, mis tuleneb Euroopa Kohtu 6. oktoobri 2021. aasta otsusest *W.Ż. (Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (Poola kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium) – ametisse nimetamine)*, C-487/19, EU:C:2021:798; 18. mai 2021. aasta otsusest *Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393; 5 juuni 2023. aasta otsusest komisjon *vs. Poola* (kohtunike sõltumatus ja eraelu), C-204/21, EU:C:2023:442; samuti 13. märtsi 2007. aasta otsusest *Unibet*, C-432/05, EU:C:2007:163, viitab eelotsusetaotluse esitanud kohus ELL artikli 19 lõike 1 teise lõigu vahetule õigusemõjule ja oma kohustusele tagada selle sätte täielik tõhusus, jättes kohaldamata kõik selle sättega vastuolus olevad liikmesriigi õigusnormid. Samuti näeb eelotsusetaotluse esitanud kohus selle kohustuse allikat lojaalse koostöö põhimõttes, mis on väljendatud ELL artikli 4 lõikes 3.

- 17 Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus jätab nimetatud õigusnormid kohaldamata, võimaldab see kohtunikul teha õigusemõistmistoiminguid liikmesriigi kohtu raames ja kuni asja lahendamiseni Euroopa Kohtu poolt puuduvad eelotsusetaotluse esitanud kohtul õiguslikud võimalused tema pensionile saatmiseks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub kohaldada kaitsemeetet, mis tagaks vahetult tema liidu õigusest tulenevate õiguste kasutamise ja kriminaalmenetluse poolte tõhusa õiguskaitse, tagades, et asja arutab sõltumatu kohus, mis koosneb sõltumatutest kohtunikest.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus taotleb ka kiirendatud menetluse kohaldamist. Seda taotlust põhjendab kohus asjaoluga, et käesolev eelotsusetaotlus puudutab tõhusa kohtuliku kaitse õiguse aluselementi, milleks on õigus asja arutamisele sõltumatus ja erapooletus, eelnevalt seaduse alusel moodustatud kohtus, mis on iseseisev ja kohaldab süütuuse presumptsiooni põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab eelotsusetaotlust põhjendatuks, võttes arvesse eelotsuse küsimuste lahendamise olulisust selle jaoks, et see kohus saaks seaduse kohaselt ja õiguskindluse põhimõtet järgides täita oma kohtulikku pädevust selliste kohtunike osalusel, kelle seadusandlik ja täidesaatev võim on ametist tagandanud vastuolus kohtunike ametist tagandamise ja kohtunike sõltumatuse põhimõttega.